

Sayı: 2022/25

16.05.2022

İhracatçı ve İmalatçılara 1 Puan Kurumlar Vergisi İndirimini Düzenleyen 20 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği Resmi Gazetede Yayımlandı

KVK'nın 32'nci maddesinde yapılan düzenlemeyle,

- İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançları ile
- Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettiği kazançlarına

kurumlar vergisi oranının 1 puan indirimli uygulanması sağlanmıştır. İmalatçı-ihracatçılar için 1 puan indirim, yalnızca bir defa uygulanmakta olup, imal edilen ürünlerin ihracından elde edilen kazançlar için ayrı ayrı 1 puan uygulanarak 2 puan indirimden yararlanmak mümkün değildir. 1/1/2022 tarihinden itibaren üretim ve ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazançlar için 1 puanlık indirimden yararlanılabilmektedir.

14.05.2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 20 Seri No.lu KVK Genel Tebliğiyle düzenlemeyle ilişkin ayrıntılı usul ve esaslar belirlenmiştir:

1- İhracat faaliyetlerinden elde edilen kazançlarda kurumlar vergisi oranının 1 puan indirimli uygulanması

- Hem mal hem de hizmet ihraçları kapsama girmektedir.
- İhracat faaliyetinin yanı sıra diğer faaliyetlerin de olması halinde, 1 puan indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazanç aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

Kurumlar Vergisi Matrahı*(İhracat Faaliyetinden Elde Edilen Kazanç / Ticari Bilanço Karı)

- İhracat faaliyetinden elde edilen kazanç, ticari bilanço karından yüksek olmakla beraber kurumlar vergisi matrahından düşükse, 1 puan indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın üst sınırı ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç tutarı olacaktır.
- KVK'nın 10/1-ğ bendi gereği yurt dışına verilen mimarlık mühendislik hizmetlerinden kaynaklı ihracat faaliyetlerinden elde edilen kazancın %50'si kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim olarak dikkate alındığından, bu faaliyetlerden elde edilen kazançlarda 1 puan indirimli kurumlar vergisi matrahı hesaplanırken, KVK/10/1-ğ bendi kapsamındaki faaliyetlerden elde edilen kazancın %50'si hem ihracattan elde edilen kazanç tutarından hem de ticari bilanço karından düşürülmek suretiyle yukarıdaki formülasyon uygulanacaktır.
- İhracat faaliyetinden elde edilen kazancın bir kısmı kurumlar vergisinden istisnaysa, bu faaliyetlerden elde edilen kazançlarda 1 puan indirim uygulanacak kurumlar vergisi matrahı hesaplanırken, istisna tutarı hem ihracattan elde edilen kazanç tutarından hem de ticari bilanço karından düşürülmek suretiyle yukarıdaki formülasyon uygulanacaktır.
- İhracat faaliyetinden elde edilen kazancın hesaplanması pratik de kolay olmayacaktır. Tebliğe göre, ihracat faaliyetinden elde edilen kazancın ayrıca hesaplanacak şekilde

gider veya maliyet hesaplarının takibi esastır. Öte yandan, işletmelerin büyük çoğunluğunda bu durum mümkün olmadığından, müşterek giderler uygun bir dağıtım anahtarıyla dağıtılmak suretiyle ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç hesaplanabilecektir.

Örnek: A AŞ'nin gelir tablosu aşağıdaki gibidir:

Yurt içi satış	2.000.000,00
Yurt dışı satış	1.000.000,00
Satılan Ticari Mal Maliyeti	2.000.000,00
Pazarlama Satış Dağıtım Gideri	300.000,00
Genel Yönetim Gideri	150.000,00
Finansman Gideri	60.000,00
Kar	490.000,00

A AŞ'nin üretim faaliyeti bulunmamaktadır. Maliyet bedelinin ayrıca tespit edilebildiği varsayımıyla, maliyetlerin 600.000 TL'si ihracata ilişkin olup, diğer giderlerin tamamı müşterek gider kapsamındadır. Müşterek gider dağıtımında uygun dağıtım anahtarı bulunması gerekli olup, yurt içi ve yurt dışı satışların tutarına göre dağıtım yapılabilir. Buna göre ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

Yurt dışı satış	1.000.000,00
Satılan Ticari Mal Maliyeti	600.000,00
Pazarlama Satış Dağıtım Gideri	100.000,00
Genel Yönetim Gideri	50.000,00
Finansman Gideri	20.000,00
İhracat Kazancı	230.000,00

İşletmenin KKEG tutarı 100.000 TL'dir. Buna göre, 1 puan indirim uygulanacak kazanç tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

Ticari bilanço karı : 490.000,00 TL

KKEG : 100.000,00 TL

Matrah : 590.000,00 TL

İndirimli oran uygulanacak kazanç: Matrah * (ihracattan elde edilen kazanç / ticari bilanço karı)

$$590.000,00 * (230.000,00 / 490.000,00) = 276.938,77 \text{ TL}$$

2- Üretim faaliyetlerinden elde edilen kazançlarda kurumlar vergisi oranının 1 puan indirimli uygulanması

- Sanayi sicil belgesini haiz olan ve fiilen üretim faaliyetiyle işgal eden kurumlar yararlanabilir.
- Münhasıran üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar için 1 puan indirim uygulanacaktır.

- Birden fazla üretim faaliyeti varsa, üretim faaliyetlerinin toplam kazancına 1 puan indirim uygulanır.
- Üretim faaliyetlerinin yanı sıra diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar bulunması halinde 1 puan indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazanç aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

Kurumlar Vergisi Matrahı*(Üretim Faaliyetinden Elde Edilen Kazanç / Ticari Bilanço Karı)

- Birden fazla üretim faaliyeti olup, üretim faaliyetlerinin birinden kar, diğerinden zarar doğmuşsa, yukarıdaki formülasyonda, üretim faaliyetinden elde edilen net kazanç dikkate alınır.
- Üretim faaliyetinden elde edilen kazanç, ticari bilanço karından yüksek olmakla beraber kurumlar vergisi matrahından düşükse, 1 puan indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın üst sınırı üretim faaliyetinden elde edilen kazanç tutarı olacaktır.
- Üretim faaliyetinden elde edilen kazancın bir kısmı kurumlar vergisinden istisnaysa, bu faaliyetlerden elde edilen kazançlarda 1 puan indirimli kurumlar vergisi matrahı hesaplanırken, istisna tutarı hem üretim faaliyetinden elde edilen kazanç tutarından hem de ticari bilanço karından düşürülmek suretiyle yukarıdaki formülasyon uygulanacaktır.
- Gerek ihracat faaliyeti gerekse üretim faaliyeti kapsamında doğan alacaklara isabet eden kur farkı, faiz ve benzeri gelirler 1 puan indirim uygulanacak kurum kazancı kapsamında değerlendirilirken, bu faaliyetler kapsamındaki alacakların tahsilinden sonra oluşan kur farkı, faiz ve benzeri gelirlerin ise söz konusu indirimden yararlanamayacaktır.

Örnek: B AŞ'nin faaliyet sonucu aşağıdaki gibi teşekkül etmiştir:

A	Yurt içi satış /üretim	2.000.000,00
B	Yurt içi satış /üretim dışı	1.500.000,00
C	Yurt dışı satış / Üretim	1.500.000,00
D	Yurt dışı satış / Üretim dışı	1.000.000,00
E	Satılan Mamul Maliyeti / yurt içi ve yurt dışı üretim	2.000.000,00
F	Satılan Ticari Mal Maliyeti / yurt içi üretim dışı	600.000,00
G	Satılan Ticari Mal Maliyeti /yurt dışı üretim dışı	500.000,00
H	Pazarlama Satış Dağıtım Gideri	500.000,00
I	Genel Yönetim Gideri	450.000,00
L	Finansman Gideri	100.000,00
M	Kar	1.850.000,00

Yukarıdaki tablodaki faaliyetlerden yalnızca yurt içi satış/üretim dışı olan için 1 puan kurumlar vergisi indirim uygulamasından yararlanılamayacaktır. Müşterek giderlerin ciroya göre dağıtıldığı varsayımıyla imalat ve ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

$N= A+ C+ D$	Düzenleme kapsamındaki satışlar	4.500.000,00
$O= E + G$	Düzenleme kapsamındaki satışların maliyeti	2.500.000,00
$P= N/(B+N)*H$	Pazarlama Satış Dağıtım Gideri	375.000,00

$R = N / (B + N) * I$	Genel Yönetim Gideri	337.500,00
$S = N / (B + N) * L$	Finansman Gideri	75.000,00
$T = N - O - P - S - R$	İhracat Kazancı	1.212.500,00

İşletmenin KKEG rakamının 250.000 TL olduğu varsayımıyla 1 puan kurumlar vergisi indirim uygulanacak kazanç aşağıdaki gibi hesaplanacaktır:

Ticari bilanço karı : 1.850.000,00

KKEG : 250.000,00

Matrah : 2.100.000,00

İndirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazanç; matrah * (ihracat kazancı / ticari bilanço karı)

$2.100.000 * (1.212.500 / 1.850.000) = 1.376.351$ TL

3- Diğer kurumlar vergisi indirimi içeren düzenlemelerle birlikte uygulanması

- Payları BİST'te ilk defa işlem gören kurumlarda indirimli kurumlar vergisi

Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların, paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarının tamamına kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanmaktadır. Bu kurumların üretim ve ihracat faaliyetinden kazanç elde edilmesi halinde, bu kurumların tüm matrahları için 2 puan indirim hesaplandıktan sonra üretim faaliyetleri ile ihracat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları için ilave olarak 1 puan indirim daha uygulanacaktır. Böylece, bu kurumların üretim ve ihracat faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına, daha önceki bölümdeki formülasyon uygulanarak bulunacak kazanç kısmına 3 puan indirimli kurumlar vergisi uygulanacakken, matrahın geri kalan kısmına 2 puan indirimli kurumlar vergisi uygulanacaktır.

- Yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflerde indirimli kurumlar vergisi

Yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflerin ihracat ve imalat faaliyetlerinden de kazanç elde etmesi halinde, kurumlar vergisi matrahının imalat ve ihracat faaliyetinden elde edilen kazanç kısmına 1 puan indirimli kurumlar vergisi uygulandıktan sonra kalan kısma YTB düzenlemelerinden kaynaklanan indirimli kurumlar vergisi uygulanacaktır. Öte yandan, aynı mükelleflerin ihracat ve imalat faaliyetleri kazancı dışında kalan ve indirimli kurumlar vergisi uygulanabilir kazançlarına doğrudan YTB düzenlemelerinden kaynaklanan indirimli kurumlar vergisi uygulanacaktır.

Bilgilerinize sunulur

Okan COŞGUN

YMM